

בית מעיר-צביר מתאכל
על מותו של חברנו גרשון פרס.
* * * * *

גרשון פרס ז"ל

מי יכול היה להעלות על הדעת שניפרד ממך היום כאן.
השנוע עוד אמרת לנו שאתה מרגיש בטוב, רק עייף מתרופות ההרגעה ובחיוך האופטימי
האופייני לך אמרת, שתוך שבוע - שבועיים תהיה שוב בבית. לבך לא שעה לרצונך
ולאופטימיות שלך, הוא בגד בך ובתקוותיך לראותך שוב בבית, בקרב משפחתך,
שלה היית מסור בדאגה ובאהבה וכמוכן לחזור לעבודתך שהיה לך אתגרי יום-יום
ונה מצאת סדן לכישוריך.

לנגד עיני אני רואה תמונת השער של ילון התרופה כשאתה, עלם יפה תואר, נושא
את הדגל בראשי המצעד בברלין בשנת 1934. מאז היית איתנו, הצטרפת לגרעין
שלנו בדגניה, היית בין סדרני העבודה הראשונים בפלוגת העבודה ועם קדיאת
המוסדות הלאומיים לגיוס יהודים למשטרת א"י המנדטורית היית לשוטר בחיל הספר
שאחד מתפקידיו היה לבטח את עבודות הגדר הצפוני, TAGGERT WALL לאורך
הגבול הצפוני. עם נפגישת שוב עם חברים מהבית ששירתו ב-1938 כבוגרים בחנייה
ואיתח יחד חזרת לקראת העליה על הקרקע "בבזלה".

מכאן יזאילך היית כולך מסור ומכור לפיתוח משק המים.
אין פינה ברשת המסועפת של בארות ושל צנרת במעיין - צבי שאין בהן סביעות
אצטיותין, אם בישיה ואם במחשבת תכנון. המפליא הוא, שכל זה עשית ללא השכלה
פורמלית כמהנדס מים והגעת למצוינות כזאת שלפני שנים בקראת ל"ארגון עובדי
מים" כדי לתרום מנסיוןך גם למשקים אחרים, וכפי שהכרנו אותך בבית: מסור,
חרוץ ממושם, כנון כל עת לעזור, כך התמסרת במלוא כישוריך המקצועיים
והחבריים לפיתוח משקים חקלאיים ברחבי הארץ ושמחת שבפל בחלקך להיות שותף
לישייה הגדולה של פיתוח השקלאות.

אבל מעבר לכל זה ומעל לכול, היית, גרשון, חבר טוב ובעים, היית אדם, והיית
איש משפחה מסור ודואג. היה בך תום מלבב, היה בך טוב-לב ללא עשיית חשבון
והייתה לך גישה חברית סבעית שהביעה גם את אלה שבאו במגע איתך, לחפש את החיוב.
ידעת סבל גם שכול בנפול בנך יגרום האהוב. התגברת, ועזרת גם למשפחתך להתגבר,
אך בשארה צלקת, צלקת עמוקה ומי אבחנו שבדע את סיתרי הנפש והלב של האדם.

גרשון, בעמת לנו מאוד, יהיה זכרך ברוך.

שלמה.

27.3.1980

גרשון פרס ז"ל

כאשר נכנסתי אתמול, יום רביעי, יום קבלת קהל במסרדי הארגון, ונתתי מבט בשולחן הריק, קשה היה להשלים עם העובדה שגרשון נלקח מאתנו באופן כה פתאומי. גרשון היה המדריך הוותיק של מדור הצנרת. במשך כל שנות עבודתו ידע לנווט את פעילותו המקצועית כמדריך עם חברי המסקים והקבלנים וליצג אותנו בוועדות המקצועיות למיניהן, וכל זאת בשקט ובנימוס.

לא זכור לי שיבוא ויאמר שאיננו יכול להספיק לבצע את משימותיו. על אף גילו התעקש גרשון להמשיך ולשרת בביצוע רשתות מים בהתייטבות העובדת. תמיד היה מוכן לעזור כשבקשת ממנו משהו ולהתעלות מעל הקשיים. עזרה הדדית והתמסרות להשגת היעד הנתון היתה למעין סממט חיים. אנושי בהליכותיו ומעשיו. בעדינות ידע להטביר לקבלן את טעויותיו ולהיות מובן בהחלטותיו.

גרשון היה קשור לבית ולארגון דרך מקצוע המים. ידע לחלק את כשרונותיו ולמוטרף בזמן ובמסקל הנכונים. רק לאחרונה הוא בא אלי והטביר לי כי הוא חייב להתפנות יותר לחדר האוכל בקבוצו, ועם זאת לא לפגוע בעבודה בארגון. צעד כזה הוא סמל של אחריות והזדהות עם העבודה והמקום בו הוא חי, ואלו היו שורשי ספוק חייו.

לאחרונה קבל על עצמו מה מדור רשות הביוב. כאשר הצענו לו זאת שאלנו אותו אם לא יהיה לו קשה. הוא דחה זאת בפסקנות ואת חובתו מילא.

יום לפני מותו, כשבקרתי אותו בבית החולים, ועל יד מסתו עמדו רעיתי ונכדתו, הוא אמר לי: "אח, חבל שלא הספקתי לגמור את מפעל גת", ונכדתו ענתה: "אבא, תשכח עכשיו את העבודה". אבל הוא בשלו, המשיך לתת פוראורח ומנחמות. וכך נשכח אותו תמיד. לא היה שקט עד שלא היה בטוח שהכל פודר ותושלם. עשרות רכזי מים במסקים הביעו תודתם על התמסרותו למפעלי מים עליהם פקח ובהם הדריך. הגהלות מפעלי צנרת ידעו היטב כי במקום שגרשון נמצא אין בעיות של השגחה נוספת, ואצל הקבלנים כבודו הלך לפניו.

שבוע לפני פטירתו, במוצאי שבת, בא לבקרני על-מנת להכין סקירה קצרה על מחירי המים לאספת הקבוץ. אמנם ידע הכל, אבל בכל זאת חשש שאולי יש עוד משהו שניתן להשלים. כך הוא היה. השתדל להגיע למושלם בכל דבר שלקח על עצמו.

יש אנשים שנלקחים מהאנושות ואינם משאירים דבר אחריהם. גרשון תרם לנו, לארגון, למשפחתו ולחברי המשק, מטען של ערכה חיים שהם סמל של אדט בונה. גרשון השאיר למדינת ישראל ולמשק המים ההתישבותי אוצר של ערכי עבודה ומעילות אשר עוגנו היטב בקרקע, צנרת מים ומאגרים אשר דרכם ימשיכו לפרוח שדות וחיי חקלאותנו. בכך הוקרתנו העמוקה ובכך גם יכולה משפחתו להתגאות. זכרונו ישאר חרוט בלב כולנו.

פעמיים על מצב היציבה
מחלקת 'אויצ'ן סוכני המים
זקן בן בילק אויצ'ן איוצ'ן כ"ה
"ג"ק קב"ו.
גאון גל"ק - 1980

13.11.87 מן העקבות יאניו גל" - לגבי אס"ק, אביב ברם
ג"א. -
ניסוי אביביון ב"ו. 1987
מא.